

Természetvédelmi jegyzet – 2006. április

Amikor ezeket a sorokat olvassák, a 2006-os parlamenti választások már lezajlottak, és akár a jelenlegi kormány marad, akár egy másik párt kerül hatalomra, remélem, hogy Magyarország környezet- és természetvédelme a győztes fél tervei között előkelő helyen szerepel majd. Az egyik fő ok, hogy Magyarország oly népszerű a külföldiek körében, hogy a fejlesztések viszonylag érintetlenül hagyták. Sok vidéki területet elkerült a mezőgazdaság, és így nem szennyezte sem rovarirtó, sem egyéb vegyi anyag.

Az én hazámban, Nagy Britanniában, a növény- és állatvilág sok faja vagy kihalóban van, vagy már ki is halt, főként a környezetszennyezésnek és az élőhelyek eltűnésének köszönhetően. Az elmúlt évtizedekben az apróbb farmok hatalmas, préri-szerű földekké olvadtak össze, hogy az egyre nagyobb gépek hatékonyabban dolgozhassanak. Ez több ezer kilométernyi sövény kiirtásával járt együtt, amely viszont kisemlősök és pillangók lakhelyéül szolgált. A szennyező anyagok és műtrágyák a talajvízbe jutva hatalmas károkat okoznak a vízi környezetben, elpusztítva a halakat és más vízi élőlényeket. 2002 óta tanulmányozom Magyarországot – és főként a Mátra – természeti környezetét. Ez alatt a négyéves időszak alatt mindig meglepett Magyarország fajgazdagsága. Ez többek között közép-európai elhelyezkedésének, a változatos élőhely-típusoknak és a meleg nyárnak köszönhető.

A Mátra csodálatos állatvilágáról és növényzetéről szóló elbeszéléseim annyira felkeltették barátaim érdeklődését, hogy saját szemükkel is látni akarták eme szépséget. Gyakran beszéltem nekik a fantasztikus szőlőültetvényekről, amelyek a hegy lábától Gyöngyös város határáig nyúlnak. Szomorúan látom, hogy a Mátrába vezető út mentén egyre több hirdetőtáblát helyeznek el, és egy gokart pálya is épült már. Ez azért igazán elkeserítő, mert e terület szépsége valójában a szőlő- és bortelemelő hagyományokhoz kötődik. Amint az üzleti beruházások elkezdődnek, valószínű, hogy addig meg sem állnak, amíg gyorsbűfékkel, és a velük járó szeméttel, találjuk magunk szemben, és üvöltő zene lengi be a környéket. Nem tudom biztosan, hogy terveznek-e némi korlátozást az ilyen érintetlen területek megóvása érdekében, de remélem, hogy ez az egyedülálló és különleges szőlőültetvény megmarad, mert miután egy területet lebetonoztak, roppant nehéz visszafordítani a folyamatokat.

Egy kicsit vidámabb témával is szolgálhatok, mivel az utóbbi időben a következő madárfajokat sikerült megfigyelnem: zsezse, kerti rozsdafarkú, csilcsalp-füzike, kucsmás poszáta, mezei poszáta, szürke küllő, balkáni fakopáncs, búbosbanka és fehér gólya.

Üdvözlettel: *Colin Penny*

Itt a tavasz, újra itt vannak a kullancsok

Végre újra itt a tavasz, már mindenki nagyon várta. Ez egyben azt is jelenti, hogy a természet is újrakezd, köztük olyan állatok is megjelennek, melyek talán nem annyira kedvesek számunkra: a kullancsok. Az erdőt járva tavasztól ősziig találkozhatunk vele, de ez senkit ne riasszon vissza a természetjárástól! Ruházatunk lehetőleg legyen zárt, karunkat, arcunkat fűjjük be, kenjük be valamilyen kullancsriasztóval. Esténként nézzük meg figyelmesen testünket, és ha felfedeztük az apró állatokat, azonnal szedjük ki, hirtelen mozdulattal, úgy, hogy a potrohát ne nyomjuk meg. A fürediek akkor is vizsgálják meg magukat, ha nem voltak erdőben, hiszen az erdő közelsége miatt a telkek jó részén előfordulhatnak. Ha tüneteket (először rendszerint bőrtünet jelentkezik) észlelünk magunkon, forduljunk orvoshoz. Mindenkinek jó erdőjárást, figyeljünk a kullancsokra, de jelenlétük ne tartson vissza minket az erdei sétáktól, kirándulásoktól!

ERTI Erdővédelmi Osztály

Hirka Anikó

Orvosi tanácsok

Tavasszal kezdődik a kullancs szezon

Vége a télnek, és a tavaszi felmelegedésre felélednek dermedtségükből a kullancsok is, amelyeket a tél megrikít ugyan, de a legnagyobb hideg sem képes elpusztítani. Az országos árvizeknek köszönhetően, soha nem látott számban jut belőlük az idei szezonra is.

A kullancs okozta betegségek közül a kullancs-encephalitis vírus, a többit baktérium okozza. A Lyme-kór a leggyakoribb, az elmúlt évben 1500 betegséget jelentettek. A kullancs okozta megbetegedések elkerülhetők, vagyis az ember nem védtelen ellenük. A kullancs-encephalitis például védőoltással megelőzhető, a többi antibiotikummal meggyógyítható. Ha lombos erdőben, bokros, füves, cserjés területeken, városi parkokban, kertekben vagyunk, akkor ügyeljünk, mert a levelek fonákján, fűszálakon ott várakoznak a kullancsok. Megfelelő öltözéssel védekezzünk, hogy ne kerüljön a ruha alá.

A kullancscsípés helyén az első 2-3 napon jelentkező bőrpír nem Lyme-kór, hanem a kullancs nyála által okozott allergiás reakció. A kullancscsípés után jelentkező láz, fejfájás, hányás és mirigyduzzanat esetén forduljanak orvoshoz! A kullancs-encephalitis védőoltással biztonságosan megelőzhető. Az oltás minden évszakban elvégezhető, de a leginkább alkalmas időpont a tél vége. Aki

elmulasztotta, más időszakban is megkaphatja az oltást. A kullancs-encephalitis megbetegedés május-június, vagy szeptember-októberben jelentkezik. A védőoltás nem teszi feleslegessé a kullancs mielőbbi eltávolítását.

Dr. Faragó Tibor

Miért éppen sí?

Fölösleges lenne hangsúlyozni a testnevelés és sport kiemelkedő szerepét az oktatásban az egészségneveléstől, a jellemformálásig, de azt is, hogy mennyi gonddal küzd a magyar testnevelés egésze a káros társadalmi hatásoktól a pénzhiányig.

Gyöngyössolymost is érintik a kedvezőtlen külső hatások, de ennek ellenére elmondhatjuk azt is, hogy mind felszereltségben, testnevelési óraszámok, tömegsport órák sportrendezvények, versenyeredmények tekintetében nem panaszkodhatunk, ha az országos átlaghoz viszonyítunk. Valószínűleg ennek az az oka, hogy soha nem rekedtünk meg a panaszkodás szintjén, hanem mindig próbáltunk előre lépni.

Tartalmi váltásra mégis szükség volt. Úgy gondoltuk, hogy a kötelezően tanítandó testnevelési tananyag mellett egyéni sportágak oktatását próbáljuk megvalósítani. Olyan sportágakét, amelyeket tanulóink felnőtté válva „továbbvihetnek”, családi körben gyermekeikkel, barátaikkal, akár egyedül is folyamatosan gyakorolhatnak egészségük megőrzése, szabadidejük kellemes eltöltése érdekében.

Így iskolánkban tanulóinknak lehetőségük van az úszás, a teniszezés és a sísülés megtanulására, gyakorlására. Ezek közül is kiemelten foglalkozunk a sí sportág /lesiklás, sífutás / megszerzetésével.

Miért a sí sportágat választottuk? Elsősorban azért, mert községünk, iskolánk a Mátra lábánál fekszik, ideális közelségben a kiépített sípályákhoz. A másik fontos tényező, hogy iskolánkban, községünkben hagyományai vannak a sísülésnek. Igazi hagyományt azonban a versenysísülés több évtizede jelenti, hiszen elsősorban sífutásban büszkélkedhetünk, nálunk végzett tanulóink diákolimpiai, ifjúsági illetve felnőtt eredményeire. A Honvéd Zalka SE-nek kb. 3 évtizede bázis-iskolája vagyunk, és a kezdeti célt - hogy minél több tanuló megszeresse a sífutást – magasan túlszárnyalta az iskola is és az egyesület is, hiszen először úttörő, diákolimpiai bajnokok sorát adta, majd korosztályos válogatottakat.

Személyi feltételeink: a sífutás-oktatás Gál Ágota sífutó-edző, a lesiklás oktatása pedig az én irányításommal zajlik.

Tárgyi feltételeink: a sísülés költséges sportág, és mivel minden tanulóinkat érinti az oktatása, iskolánkban be kellett szereznie a megfelelő mennyiségű lesikló és sífutó felszerelést. Jelenleg kb. 70 pár lesikló felszerelésünk van /léc, bakancs, bot / és kb. 30 pár sífutó felszerelés /amit a Zalka SE eszközeivel kiegészítve elegendőnek bizonyulnak /. A felszerelés javítása, karbantartása folyamatos.

A feltételeinkhez tartozik, hogy Galyatetőn tartós használatba vételre kapott az iskola egy kb. 50 fős sí-házat, melyet a SOLIMUS ALAPÍTVÁNY kezel. A házat igényeinknek megfelelően térítésmentesen használjuk. A

Kékesi SAS SE-nek köszönhetően a Kékestetőn lévő sí-házukat szintén térítésmentesen igénybe vehetjük a lesiklás oktatásához.

A megvalósítás módja: a sí-programot beépítettük az iskolai oktatásba. Tehát ez azt jelenti, hogy nem délután, hétvégén lehet gyakorolni, hanem a délelőtti tanítás részeként. Így ez délutáni szabadidőt nem érint.

Milyen módon? Az alsó tagozatos testnevelési órák egyikét Gál Ágota sí-edző tartja minden ős folyamán. Itt előkészíti fizikailag és technikailag a gyerekeket a sí-futás könnyebb elsajátítására.

A téli szezonban pedig, amikor megjön a hó, akkor minden osztály négy napot - hétfőtől, csütörtökig - tölt sí-táborban. A páratlan évfolyamok - 1; 3; 5; 7. - Galyatetőn sí futnak, a páros évfolyamok - 2; 4; 8. - Kékestetőn lesiklást gyakorolnak. A mindenkori 6. évfolyam pedig Szlovákiában egy hó-biztosabb, komolyabb síterepen tölt el egy hetet. Szlovákiába a 6. évfolyam tanulói mellett más tanulók is elmehetnek, az autóbusz férőhelyeinek megfelelően.

Hogyan telik el egy nap: akár sífutásról, akár lesiklásról van szó, külön autóbusz várja tanulóinkat az iskola előtt 8 óra körül. Az osztályok autóbusszal eljutnak a sítérekhez, ahol a sí-házakban felkészülnek, tűzóraizhatnak, ebédelhetnek – Galyatetőn ott is alhatnak – és két sí oktató segítségével gyakorolhatnak. A gyerekeket az osztályfőnökük elkísérik. Kékestetőről 13:30 körül, Galyatetőről 15:30 körül érnek haza. A csoportokat – főleg a kisebbeket – mindig elkísérik a szülők, akik maguk is gyakorolhatnak, illetve segíthetnek.

Anyagiak: a lesiklás, sífutás esetében a bekerülési költségek kb. 25 %-ban terhelik a szülőket, a szlovákiai táborok kb. 50 %-ban, a többi az iskola vállálja.

A tehetségesebbeknek, és az érdeklődőknek lehetőségük van a versenyzésre, edzésre pedig járhatnak a Honvéd Zalka Sport Egyesületbe (sífutásra), a MÁTRA SE edzéseire (lesiklásra) vágyók.

Miért jó a program?

Minden tanulóink megtanul sísíteni. Fantasztikus élmény szép, napos, havas környezetben lesiklani, felvonózni, vagy sí futni, mindezt iskolaidőben, iskolai felszereléssel, alacsony anyagi hozzájárulással.

Tanítók, tanárok, edzők ezért dolgozunk itt az iskolában, szülők segítenek, adakoznak sokan, támogatnak, ahogy tudnak. A lehetőségeink határát sokszor túllépve mindent megteszünk.

Magasabb szintű összefogással csak színvonalasabb lehet

Szobóczy Tamásné

Testnevelő - Gyöngyössolymos

A parlamenti választások eredménye Mátrafüreden: FIDESZ-332 szavazat, MSZP-207 szavazat

Ünnepnapok a Mátrában

Minden itt élő évente többször is megtapasztalhatja, hogy egy-egy ünnepnapon kirándulók sokasága lepi el a hegységet. A több ezres tömeg ideáramlása lehetőséget kínál arra, hogy a Mátra sikeresen pályázzon rendezvények, kulturális programok lebonyolítására, sőt akár kapcsolódó beruházások megvalósítására is. Ennek ma jelentős akadálya, hogy a pályázatoknál önerőt kell felmutatni, ami ismételten felveti az önálló gazdálkodás problémáját, pedig az itt lakóknak közösségformáló megtartó erőt, az idegenforgalom számára pedig turisztikai vonzerőt jelenthetnének. Éppen ezért szükség lenne legalább a kiemelt ünnepnapokon igényes kulturális és művészeti programokra.

Bene és a Mátra apropóján kisebb, de állandó helytörténeti és természettudományi bemutatóra, ehhez társuló időszakos művészeti rendezvényekre, a Mátra ezen részének lehetőségeit, rendezvényeit népszerűsítő önálló programfüzetre. Sem az itteni lakosoknak, sem az ide látogatóknak nem érv, hogy mindez Gyöngyösön biztosított. Különösen a Mátrába vágyók sokasága nem veszi ezt figyelembe, hisz ők a hegyekbe jönnek - rendszerint egy másik városból - és nem a városba kíváncsognak. Addig is, amíg mindez beláttatik, maradnak az alulról induló öntevékeny programszervezések, és a pénzeszközök és rendezvényhelyszínek érdekében kifejtett lobbimunka. Tisztelet ezért minazoknak, akik kiveszik belőle a részüket.

Balogh Márta

Villa Rosa

A mátrafüredi - Villa Rosa - Idősek Otthona 2005. szeptemberében nyitotta meg kapuját. Az idősek ellátó intézmény nyugodt körülményeket, és magas színvonalú szolgáltatásokat biztosít lakói részére. A tartós bentlakásos intézményben olyan környezetet alakítottunk ki, amelyben az idős korú lakóink maradéktalanul élvezhetik a természetből áradó nyugalmat, a gyógyhatású mátrai levegőt, a személyes gondoskodásból fakadó kényelmet és a családias, harmonikus közösségi életet.

Az otthon 35 férőhelyes. Az egy és két férőhelyes szobák mindegyike fürdőszobával, nővérhívóval, kábeltévével, telefonnal felszerelt. A lakrészüket a lakók saját bútoraikkal rendezhetik be, szükség esetén intézményi bútort biztosítunk. Az ellátásért fizetendő térítési díj magába foglalja az alábbi szolgáltatásokat: étkezés, orvosi ellátás, 24 órás (folyamatos) nővérfelügyelet, ápolás, gondozás, segítségnyújtás a napi életvitelben, gyógyszerellátás, takarítás, textilt mosás, vasalás. A teljes körű ellátás mellett más önkéntes szolgáltatásokat (fodrász, pedikűr, masszázs) is nyújtunk. Az otthon bárki előtt, bármikor nyitva áll, mindenkit szeretettel várunk, és igyekszünk minden információt és segítséget megadni, hogy az elhelyezés kiválasztásában dönteni tudjon. Már beköltözés előtt segítséget nyújtunk, személyes látogatás keretében. Szakképzett személyzet és vezetés gondoskodik az ápolásról és az otthon működtetéséről. Az intézményt a szakmai szervezetekkel folyamatosan együttműködve irányítjuk. Gondoskodunk minden lakónk fizikai és szellemi jólétéről, méltóságteljes életviteléről. Igyekszünk minden igényt és kívánságot a lehető legjobban teljesíteni.

Családot, közösséget formálunk lakóinkkal és dolgozóinkkal. Az intézmény munkája során igyekszik kielégíteni az alapvető testi és lelki szükségleteket, a kötelező szolgáltatások mellett garantáljuk a személyre szóló, a gondozottak igényeihez igazodó szolgáltatásokat. Célunk, hogy lakóink számára igazi otthon, derűs életteret biztosítsunk.

Molnár Helga, intézményvezető

Óvodai Híradó

Március 15-én az iskola 1-3 osztályával közösen ünnepeltünk. Március 28-án az "Öreg néne özikéje" című előadást néztük meg Egerben a Gárdonyi Géza színházban. Április 24-én a Föld Napján - Gyöngyösön a Fecske úti óvodában - négy nagycsoportos, játékos városi vetélkedőn vett részt. Április 25-én az óvoda Közlekedési Napon volt a Platán úti óvodában.

2006. március. 4-én tartottuk az immár hagyománnyá vált jótékonyági bálunkat.

Köszönjük mindazoknak, akik részvételükkel, pénzdományukkal és tombola nyereményekkel támogatták bálunk sikeres lebonyolítását: Abasár és Vidéke Takarékszövetkezet, Antal család, Astra 2000 kft, Avar Hotel, Ázsóth család, Baba múzeum, Bakondi család, Bagatell 33 kft, Barabás Erika, Bene Patika, Benevár Étterem, Bodócs Attila, Bodócs Róbert, Bordák család, Boros Vince, Bukovinszki család, Coop diszkont, Bukovinszki család, Cukrászüzem, Csekő család, Csépany és Tsa. Hűtőház, Csordás Katalin, Danubiana Bt, Delfin játékbolt, Detki keksz, Dimenzio, Dobos család, Domino játékbolt, Domoszlainé Ibolya, Domoszlai Melinda, Elixir, Eurocar 98 kft, Dr. Faragó Tibor, Feketerigó Étterem, Fenyves ABC, Fiat szalon, Frézia virágüzlet, Füleki Csaba, Gyenes család, Golden Hand autókozmetika, Gróf Koháry Étterem, Gyöngyszöv Áfész, Gyöngyvirág Szálló, Hegyalja Hotel, HEDO kft, Jakab család, Kata manikűr, Kavalkád Étterem, Kaszás György, Kóborló Étterem, König Étterem, Krigovszky Beáta, Landor Csabáné, Landor Balázs, Lázár András, Dr. Magda Sándor, Makovinyi család, Manhattan Burger, Martikkainen család, Med-Dent, Mezner Sándor, Mezner Ernő, Novák család, Orosz család, Oszlanczi László, Összefogás Mátrafüredért Egyesület, Pallas könyvesbolt, Dr. Patócs Lászlóné, Pizzeria il Caminetto, Prompt 97 kft, Rostás Gabriella, Sándor Autóház, Szekrényes Optika, Sebők család, Sidló család, Solymosi család, Sooters, Szobóczky Tamás, Szuromi Lászlóné, Takács család, Takács kristály, Tari Istvánné, Tezso-deo, Tóth Attila, Tóth és Tóth borászat, Toroczka család, Török Ferenc, Udvarhelyi Teréz, Varga Balázs, Varga Ferenc, Varga István, Varga János, Várkonyi Maréza, Vanilia 2004 Bt, Villa Rosa, Vitya 22 Bt, Völgy ABC, Vörösmarty Fogadó, Zala Hús, Zatykó család, Zázrivecz család, Zizi cukrászda, Zsapka család.

A bál bevétele 352.000 Ft volt, amelyet kirándulásokra, családi napok rendezésére, és játékok vásárlására fordítunk.

Tasi Józsefné, vezető óvónő

Könyvajánló

Tolvaly Ferenc *El Camino - Az Út* - című könyve a szerző több mint nyolcszáz kilométeres zarándokútjának élményét írja le Puerto del Somportból Santiágo de Composteláig, Szent Jakab sírjáig.

A Szent Jakab-utat millió zarándok járta már végig, amelynek története egészen a középkorig nyúlik vissza. A szerzőt talán a büntudat, talán egy képzelt szerelem indítja el a göröngyös, testet-lelket próbára tevő úton. A pénz, a hatalom, a bőrülékes Jaguar, a fekete American Express hitelkártya világából a zarándokút embert próbáló menetelése, a luxusszállók kényelméből a zarándokszállók puritán világába csöppent hősünk még az útját kísérő lenyűgöző szépségű természetet is elviselhetetlen teherként éli meg. Ahogy fogynak a kilométerek, megadva magát önként választott sorsának, az utat kísérő különös álmoknak és látomásoknak, már nem tiltakozik ellene. A menetelés felismeréssé, belső útkereséssé válik, megtalálva mindazt, ami már kezdetől fogva ott volt - csak oly régen eltávolodott tőle - a Szeretet.

Rostás Gabi

Az író – Tolvaly Ferenc – az alábbi gondolat
üzenetével köszönti a Benei Krónika olvasóit:

Egy kis zene

Sajnos egyre kevesebb embert foglalkoztat a művészet, és egyre inkább elterjedt a számítógép centrikus életmód. Köztudott, hogy káros hatással van mind az egészségünkre, mind a jellemformálódásunkra, bár számos előnye is van. Rohanó világunkban szükségünk lenne egy kicsit feltöltődni a mindennapos stresszhatások közömbösítésére. Napi fél óra zenehallgatás csodákra képes. Kísérletek bizonyítják, hogy terápiás hatása jótékonyan működik. Megfigyelték azt is, hogy autózás közben, akik komolyzenét hallgatnak, sokkal kevesebb százalékban okoznak balesetet. Sokakban felmerül a kérdés, hogy szeretnének zenét tanulni, de már idősök ahhoz, hogy elkezdjék. Kodály gondolatait idézve: "arra a kérdésre, hogy mikor kezdődjék a gyermek zenei nevelése azt találtam felelni, 9 hónappal a születése előtt. Az anya nemcsak testét adja gyermekének, hanem lelkét is magából építi fel."

Sohasem késő elkezdni. Mivel jómagam is zenét tanítok, így nyomon tudom követni növendékeim lelki- és szellemi fejlődését egyaránt. Figyelem, hogyan változik a személyiségük az évek során, hogyan fejlődnek a zene hatására. Azok a gyermekek, akik éveket zeneiskolába járnak, sokkal jobb a memóriájuk a hasonló korú, zenét nem tanuló társaikéhoz képest. Aki úgy érzi, hogy "lekésett" a zenetanulásról, az is fejlesztheti magát egy-egy komolyzenei koncert vagy CD meghallgatásával. Kellemes időtöltést kívánok!

Simon Ágota

KITÜNTETÉS

Nemzeti Ünnepiünk, március 15-e alkalmából Varga Ferenc r. főtörzsszászlós urat miniszteri dicséretben és jutalomban részesítették szakterületen végzett kiemelkedő munkája elismeréséül.

Gratulálunk!

Mátrai Nagy Könyv

A Nagy Könyv játékban 209-en vettek részt, a lakosság egynegyede. A legtöbb szavazatot kapott szerzőket ismertettük: Jókai Mór (több műve), Molnár Ferenc (A Pál utcai fiúk), Joseph Heller (A 22-es csapdája), Gárdonyi Géza (Egri csillagok), Fekete István (több műve), Örkény István (több műve), Tamási Áron (Ábel), Robert Merle (Mesterségem a halál), Verne Gyula (több műve), Remarque (A diadalív árnyékában), G. Hajnóczy Rózsa (Bengáli tűz), Exupéry (A kis herceg), Németh László (több műve), Ken Follett (A katedrális), Ottlik Géza (Iskola a határon).

Programajánló

Fő téri Könyvesbolt
Író-olvasó találkozó. Schaffer Erzsébettel Molnár Katalin beszélget.

2006. május 10-én (szerdán) 16.30-tól.

ÜNNEPI KÖNYVHÉT 2006. június 8-tól.

BENEI BÚCSÚ

2006. június. 24-25 (szombat - vasárnap)

24-én (szombaton) reggel 8 órától Bene Kupa, amelyre sok-sok szurkolót várnak!

10 órától gyermek programok.

16 órától kulturális programok a Szabadtéri színpadon.

20 órától Szent Iván – éji tűzgyújtás.

25-én (vasárnap)

egyházi programok

10 órától szent mise, körmenet a Szent János kápolnában.

16 órától litánia a Máriácskánál.

Impresszum

Felelős kiadó: Kocsis György & Várkonyi Maréza Szerkeszti: Rostás Gabi Tördelő: Zsupán Emil

A Benei Krónika támogatói: Bógér András, Jurecska Endre, Németh Gyula, Szobóczy Tamás, Varga István

Megjelenik 340 példányban Mátrafüreden, Mátraházán és Kékestetőn.

Elérhetőség: 30/28-48-176